

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра теорії та історії світової літератури

КУРСОВА РОБОТА

з історії зарубіжної літератури

на тему: Система образів роману Еріха Марії Ремарка “На західному фронті без
змін ”

Члени комісії

Студентки III курсу СОФ02-21 групи напряму підготовки 014 Середня освіта
спеціальності 014.023 Французька мова і література

Молева Д.С.

Керівник доктор філологічних наук, професор Мариненко Ю.В.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ЄКТС _____

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

м. Київ – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ ТА ЇХ ВИРАЖЕННЯ В РОМАНІ “НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН”.....	5
1.1. Художній образ як відображення дійсності.....	5
1.2. Типологія образів в літературному мистецтві.....	6
1.3. Художні образи в романі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”.....	9
Висновки до розділу I	13
РОЗДІЛ II. СИСТЕМА ОБРАЗІВ У РОМАНІ Е. М. РЕМАРКА «НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН».....	15
2.1. Психологізм в романі “На Західному фронті без змін”.....	15
2.2. Пауль та інші другорядні образи в романі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”.....	18
Висновки до розділу II	20
ВИСНОВОК.....	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23

ВСТУП

Актуальність дослідження. З раннього віку, досліджуючи словесне мистецтво, людина стикається з поняттям образу, котрий в свою чергу допомагає зберігати зв'язок між автором та читачем, між поколіннями та епохами, оскільки образ - є відображенням зовнішнього світу у людській свідомості та головним ключем до розуміння літературного коду.

Роман “На Західному фронті без змін”, написаний видатним німецьким письменником Е.М. Ремарком в 1929 році, розповідає про історію Пауля Боймера та його семи друзів, що молодими хлопцями опинились учасниками Першої світової війни на Західному фронті. В своєму творі Ремарк описує проблему “Втраченого покоління”, неможливість повернутись до “спокійного” мирного життя, жорстокі і криваві наслідки війни, використовуючи глибокий психологізм в своїх образах.

Враховуючи сучасний всесвітній політичний стан, роман видатного німецького митця все ще залишається актуальним на сьогоднішній день, відлунюючись в багатьох читачів думками про абсурдність війни та бажаний мир.

Ступінь розробленості. Дослідження з вивчення художніх образів проводили такі вчені як К. Брікер, Борис Єгоров, Марія Шпагінова, Марк Морозов.

Об'єктом роботи є роман «На Західному фронті без змін» Е.М. Ремарка.

Предметом дослідження виступають художні образи та система образів вищезгаданого роману німецького письменника Е.М. Ремарк.

Мета даної курсової роботи — аналіз художніх образів як комплексної системи художньої складової роману «На Західному фронті без змін».

Основними завданнями курсової роботи є:

1. Проаналізувати поняття художній образ;
2. Охарактеризувати різновиди художніх засобів та визначити їх у романі “На Західному фронті без змін” ;
3. Визначити елементи психологізму у романі «На Західному фронті без змін»;
4. Розглянути систему образів у художньому творі

Теоретико-методологічна основа дослідження полягає в використуванні методів літературного аналізу та психологічній трактовці тексту. Зокрема, в роботі буде використано теорії І.К. Брікера щодо впливу війни на психіку людини.

Структура курсової роботи включатиме вступ, два розділи, проміжні висновки після кожного розділу, висновок і список використаних джерел.

РОЗДІЛ I. ХУДОЖНІ ОБРАЗИ ТА ЇХ ВИРАЖЕННЯ В РОМАНІ “НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН”

1.1. Художній образ - відображення світу у свідомості

Поняття “образ” має багато інтерпретацій в різних наукових сферах, наприклад філософія розглядає образ, як відображення предметів і явищ матеріального світу в людській свідомості, в той час як в мистецтві - це художнє відображення автором світу з його точки зору, а в психології - комплекс взаємопов'язаних відчуттів, що репрезентує у свідомості предмет з усіма його якостями.

Саме слово "образ" походить від латинського терміну "imago", що означає зображення, уявлення. У літературі поняття "образ" використовується для позначення візуального, сенсорного або емоційного уявлення про щось або когось, яке створюється в мозку читача або слухача під впливом словесного зображення або опису. Перше вживання терміну "образ" у літературі можна відслідкувати до античної епохи, де він використовувався як літературний та філософський термін для опису створення і передачі концепцій, ідей та відчуттів через мову і текст. В сучасній літературній критиці та аналізі, поняття "образ" є ключовим для розуміння способів, якими автори створюють візуальні або емоційні уявлення в уяві читачів через використання мови, описів, метафор і символіки. Таким чином, термін "образ" у літературі використовується для позначення конкретних або абстрактних предметів, явищ, осіб або ідей, які автор передає читачеві через вживання мовних засобів з метою створення живих, реалістичних або символічних вражень.

Але не дивлячись на різноманітність визначень “образу” в науці, основною його функцією є відображення навколишнього світу у людській свідомості.

За М.Г. Чернишевським образ є виключним втіленням ідеї, в той час як за І.В. Арнольдом образ є особливою формою людської свідомості, знаком людських переживань, основним засобом узагальнення дійсності. Тобто, образ є певною моделлю дійсності, що відтворює отриману з дійсності інформацію у новій формі.

Визначившись, що образ є одним з способів відтворення дійсності, варто зазначити його особливу специфіку: з отриманням нового про світ, людина має здібність до вироблення і певне ставлення до відображуваного нею.

За Ю.Б. Рюриковим образ набуває художності через конкретне вираження: у живописі, слові, музиці і т.д, тобто під художнім образом розуміється специфічний спосіб відтворення життя за допомогою пластичного(скульптура, архітектура, живопис) та динамічного (художньою літературою, поезією, театром) видів мистецтва.

Художнім образом у літературознавстві називають будь-яке явище, творчо відтворене в художньому творі, він в той же час створюється автором для точного відтворення дійсності.

1.2. Типологія образів в літературному мистецтві

Вивчення мистецтва та літератури надає перевагу античному філософу Арістотелю у формуванні концепції образотворення.

Арістотель у своєму трактаті "Поетика" розглядає художній образ як новий спосіб відтворення реальності (імітація) і його втілення як вищу форму творчої діяльності.

Значну роль у вивченні форм образів відіграв також німецький письменник Томас Манн. Він стверджував, що художній образ може

набувати різноманітних форм: від образів людей і пейзажів до предметів, що втілюються уявою художника через процес "суб'єктивного поглиблення" матеріалу.

У останні часи розвинулася типологія художніх образів, що дозволяє класифікувати їх у різні категорії. Образ може бути "образом-символом", "образом-знаком", "образом-міфом", "образом-оформленням" або "образом-дією". Крім того, у мистецтві спостерігається ряд "вічних образів", які передають універсальні ідеї та символіку.

Розглянемо значення кожної з категорій художніх образів:

Образом-символ використовується для передачі певних абстрактних ідей або концепцій через конкретний образ. Образ може мати символічне значення, що виходить за межі його прямого опису, і використовується для втілення певного поняття або ідеї. Наприклад, у літературі гігант може символізувати силу або владу, а троянди можуть символізувати красу чи любов; Образом-знаком вважають образ для передачі конкретної інформації або повідомлення. Образ діє як знак, який має явний зв'язок з певними конкретними аспектами або об'єктами у реальному світі. Наприклад, дим, що йде з далекого вогнища, може бути знаком небезпеки або присутності людей; образом-міфом вважається тип образу, що базується на міфологічних або легендарних аспектах, використовується для передачі глибоких архетипічних ідей або духовних концепцій. Образ-міф може мати універсальне значення і сприйматися як частина колективної свідомості. Наприклад, зображення Фенікса може символізувати відродження або непереможність; Образ-оформлення використовується для передачі ідеї через особливий стиль або оформлення. Образ може бути виражений через особливі художні техніки, композицію або структуру твору, що допомагає підкреслити певний аспект або смисл твору.

Наприклад, використання епітетів та метафор може створювати образ-оформлення індивідуальності персонажа чи сцени; Образ-дія виражається через дії або події, які відображають певні характеристики чи ідеї. Образ-дія є динамічним і викликає реакцію у читача або глядача. Наприклад, використання ритму або сполучення подій в тексті може створювати образ-дію, що підкреслює розвиток сюжету чи внутрішній світ персонажів.

Підсумовуючи, можна зазначити, що ці типи образів використовуються в літературі та мистецтві для поглиблення смислу творів і передачі складних ідей та емоцій.

Художні образи у літературі та мистецтві мають ряд характерних властивостей, які дозволяють їм передавати ідеї, емоції та враження читачам або глядачам. Перш за все, ці образи є візуальними, оскільки вони описують об'єкти, сцени, персонажів та події так, що читач чи глядач може уявити їх у своїй уяві. Крім того, художні образи мають сильну емоційну зарядженість, вони можуть викликати різні почуття, такі як радість, сум, страх або захват, через використання мовних засобів або образотворчих методів.

Також образи часто мають символічне значення, виходячи за межі простого опису. Вони можуть стати символами певних ідей, концепцій або відчуттів, що дозволяє їм сприйматися більш глибоко. Крім того, художні образи є пластичними і багатосаровими, дозволяючи авторам виразити складність людського досвіду через деталізацію, метафори, алегорії та інші художні прийоми.

Деякі художні образи мають універсальний характер, що дозволяє їм спілкуватися з різними культурними та соціальними групами. Вони відображають загальнолюдські ідеали, міфи чи архетипи. Крім того, образи можуть мати динаміку та розвиток в межах тексту чи твору

мистецтва, змінюючись або набираючи нові значення в залежності від контексту. Всі ці властивості роблять художні образи потужним інструментом для вираження ідей та емоцій, а також для сприйняття та тлумачення споживачами мистецтва.

1.3. Художні образи в романі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”

Художні образи в творі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін” відіграють значну роль в історичному та художньому контексті. Варто зазначити, що цей роман Ремарка був одним з найпроблематичніших для публікації творів, а також, першим найприбутковішим та найпопулярнішим романом в його житті. Проблема публікації виникала через історичний епізод, в якому він був написаний. На той час тодішня німецька влада не схвалила твір, оскільки він суперечив правоконсервативній воєнній літературі, яка плекалася в епоху Веймарської республіки, котра намагалася виправдати програму Німеччиною війну і героїзувати її солдат.

Жодне видавництво не хотіло публікувати цей твір, маючи впевненість в тому, що належної популярності він не набуде. Окрім цього, в той час твір вважався не більше, ніж можливістю молодого бійця висловити свої душевні страждання з війни на аркуші.

Врешті решт, це є важливим твердженням та підґрунтям до аналізу. В своєму творі Ремарк використовує безліч образів-символів, за якими ховаються не тільки речі, але й дорогоцінні головному герою спогади.

В своєму творі Ремарк застосовує багато образів-символів, які чітко відображають почуття та тодішній стан письменника, такі як:

“ - О, темні, задушливі казармові приміщення, з вашими залізними ліжками, ковдрами в клітку, високими шафками і лавками, що стоять

перед ними! Навіть ви можете стати бажаними; більше того: тут, на фронті, ви осяяні відблиском казково далекої батьківщини і будинку, ви, комори, просякнуті випарами сплячих та їхнього одягу, пропахлі їжею, що перестояла, і тютюновим димом! “

Наприклад, за допомогою образу-символу казарми, можна помітити, як головний герой сумує за Батьківщиною, він виражає свою тугу за справжньою Батьківщиною. Але не дивлячись на це, в умовах війни, невеличка прохолодна казарма стає “домівкою”.

“ - Як отримують нашивки чи шаблю, так одразу стають зовсім іншими людьми, наче бетону нажерлися.

- Вся справа в мундирі, висловлюю припущення”

В наступному образі-символі, яким є мундир, автор намагається показати справжність перебування на фронті. Пауль і його сім друзів прийшли на війну з абсолютно іншим її розумінням, і саме тут, їм довелось дізнатись, що “мундир” не робить людину героєм.

*“Мені нерідко здається, що це від повітря: тремтіння вибухами, що вібрує повітря **фронту** раптово збуджує нас своїм тихим тремтінням; а може, це сам **фронт** від нього виходить щось на зразок електричного струму, що мобілізує якісь невідомі нервові закінчення. Щоразу повторюється одне й те саме: коли ми виїжджаємо, ми просто солдати, часом похмурі, часом веселі, але як тільки бачимо перші гарматні окопи, все, що ми говоримо один одному, звучить вже інакше...”*

“Фронт видається мені зловісним вир. Ще далеко від його центру, в спокійних водах уже починаєш відчувати ту силу, з якою він всмоктує

тебе у свою вирву, повільно, невідворотно, майже повністю паралізуючи всякий опір.”

Наступний образ-символ підтверджує вищезгадану думку. Фронт, згаданий Ремарком, вказує на силу впливу війни. Автор доносить нам, що поза війною, всі люди залишаються однаковими, але на фронті перетворюються на вбивць.

“Натомість із землі, із повітря в нас вливаються сили, потрібні для того, щоб захищатися, особливо із землі. Ні для кого у світі земля не означає так багато, як для солдата. У ті хвилини, коли він припадає до неї, довго і міцно стискаючи її у своїх обіймах, коли під вогнем страх смерті змушує його глибоко зариватися в неї обличчям і всім своїм тілом, вона є його єдиним другом, його братом, його матір'ю. Їй, мовчазній надійній заступниці, стоном і криком повіряє він свій страх і свій біль, і вона приймає їх і знову відпускає його на десять секунд, десять секунд перебіжки, ще десять секунд життя, підхоплює його, щоб укрити, часом назавжди. і знову

Земля, земля, земля!

Земля! У тебе є складки, і западини, і балки, в які можна залягти з розбігу і можна забитися як кріт! Земля! “

У цьому уривку земля є символом-образом прихистку та безпеки для солдата під час військових дій. Земля виступає як єдиний друг, брат і мати для нього в моменти страху і болю. Солдат віддає свій страх і біль землі, яка приймає їх і надає йому непередбачувану можливість вижити ще на десять секунд. Земля тут символізує не лише фізичний простір, але й емоційну опору та спокій у найважчі моменти.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

У зазначеному розділі розглянуто різноманітні інтерпретації поняття "образ" у різних наукових і художніх сферах. Філософія, мистецтво, психологія та література використовують термін "образ" для відображення різних аспектів предметів, ідей та почуттів у людській свідомості.

За допомогою аналізу терміну "образ" від латинського "imago", який означає зображення або уявлення, у розділі також розглянуто, як цей термін з'явився і розвинувся у літературі. Він використовується для передачі візуальних, сенсорних та емоційних уявлень, створених у свідомості читачів або слухачів через мовне зображення або опис.

Висновки авторів, таких як М.Г. Чернишевського та І.В. Арнольда, розглядають образ як специфічний спосіб узагальнення дійсності через формулювання і передачу ідеї чи переживань. Важливою функцією образу, як вказується, є створення моделі дійсності, що відтворює інформацію зі світу у новій формі залежно від сприйняття і ставлення людини.

Також розглянуто те, як образ може набувати художньої форми через конкретне вираження у живописі, слові, музиці та інших видів мистецтва, що робить його відчутним і доступним для сприйняття через різні мистецькі засоби.

Загальний висновок полягає в тому, що образ є ключовим поняттям для розуміння способів, якими ідеї, почуття та уявлення відображаються та сприймаються в різних галузях знання і мистецтва, використовуючи різноманітні методи візуальної та емоційної передачі, отже це було

наглядно розібрано на прикладах образів-символів з твору Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”.

РОЗДІЛ II. СИСТЕМА ОБРАЗІВ РОМАНУ Е.М. РЕМАРКА “НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН”

2.1. Психологізм в романі “На Західному фронті без змін”

Однією з характерних ознак літературного мистецтва - є відображення духовного світу героїв, внутрішніх рушіїв, вираження комплексних почуттів та невирішених питань. Саме тому психологізм займає одне з ключових місць вже набагато більше ніж одне століття, адже саме те, що відгукується всередині читачеві, надає читанню постійної актуальності.

На сьогоднішній день психологізм є одним з способів розкриття внутрішнього світу героїв твору, ознайомлення з ним читача, пояснення його емоцій та вчинків зумовлених, як зовнішніми, так і внутрішніми факторами. Він є не тільки ключем до розуміння головних та другорядних героїв твору, але й відкритими дверями до розуміння думок автора, його переживань та глибинних характерних моментів в той чи інший період.

Психологізм як напрям у літературі набув широкого розвитку в XIX–XX століттях, коли спостерігалися значні зміни в суспільстві, зростання інтересу до психології та глибинних аспектів людської свідомості. У цей період письменники стали більш уважними до внутрішнього життя персонажів, їхніх мотивів, конфліктів і емоційного стану.

Утворення психологізму в літературі в XIX столітті було сильно пов'язане з розвитком філософських та наукових ідей. На початку століття філософські школи, такі як німецький ідеалізм (Гегель) та екзистенціалізм (К'єркегор), акцентували увагу на внутрішньому світі людини, її пошуках сенсу існування та психологічних конфліктах. Також важливим було розвиток психології як науки, зокрема роботи

Зигмунда Фрейда з психоаналізу, що відкрили нові глибини в розумінні людської психіки. У другій половині XIX століття спостерігалися значні соціальні зміни, такі як індустріалізація, розвиток міського життя та зростання класових конфліктів. Ці зміни відобразилися в літературі через підвищену увагу до психологічних аспектів життя і соціальних взаємодій. Письменники стали цікавитися внутрішнім світом своїх героїв як відображенням реакції на нові соціальні реалії.

Роман Е.М.Ремарка не є виключенням. Повертаючись в історичний контекст, варто зазначити, що сам Ремарк був учасником бойових дій в Першій світовій війні. 21 листопада 1916 року Еріха призвали на службу і вже 17 червня 1917 року він був відправлений на фронт. Війна - постає перед ним в абсолютно іншому світлі, тож в певній мірі роман можна назвати автобіографічним та насиченим, реальними почуттями від життя на фронті, автора.

У романі "На Західному фронті без змін" Еріха Марії Ремарка присутні численні приклади психологізму, що допомагають читачеві глибше зрозуміти внутрішній світ персонажів та їхні емоційні стани під час війни.

«Перший же артилерійський обстріл виявив нашу помилку і знищив той світогляд, який вони нам прищеплювали»; «ми любили батьківщину так само, як і вони, і мужньо йшли в атаку; але тепер ми навчилися розуміти, навчилися раптом бачити. І ми побачили, що від їхнього світу нічого не зосталося. Несподівано ми опинилися в жахливій самотності – і мусили самі давати собі раду»

Страх перед смертю. У романі часто зображується страх перед смертю, який переживають головні герої - молоді солдати, що вперше опинилися на передовій. Наприклад, у сцені бою автор описує внутрішній монолог головного героя, Пауля, який роздумує про те, як

він боїться загинути і як йому не хочеться вбивати інших людей. Цей момент показує, як війна впливає на психологію молодих солдатів, руйнуючи їхні моральні принципи і спричиняючи психологічний стрес.

«Чи мене вб'ють, а чи я житиму – це все залежить від випадку»

“Кожний солдат залишається жити тільки завдяки тисячам різних випадковостей. І кожний солдат вірить у випадок та покладається на нього”

Втрата невинності. Інший приклад психологізму - це відображення втрати невинності героїв, які стикаються з жорстокістю війни. Пауль і його товариші, колишні студенти, поступово втрачають свою наївність і оптимізм, перетворюючись під впливом війни. Вони починають розуміти справжню природу конфлікту і своїх ворогів, що стає джерелом психологічного терзання і розчарування.

Внутрішній конфлікт і моральні дилеми.

Роман також зосереджується на внутрішньому конфлікті героїв, які стикаються з моральними дилемами під час війни. Наприклад, Пауль відчуває внутрішній протест проти війни і вбивства, але відчуває обов'язок і примушує себе діяти у межах військових норм. Це викликає у нього внутрішній конфлікт і психологічне напруження.

Кожен з цих прикладів психологізму допомагає читачеві краще зрозуміти емоційний світ героїв, їхні страхи, переживання та внутрішній біль. Автор роману вдало використовує психологічні деталі для створення реалістичного зображення війни та її впливу на психіку людей, що робить цей твір насиченим емоційно та досить потужним з психологічної точки зору.

«Перший же артилерійський обстріл виявив нашу помилку і знищив той світогляд, який вони нам прищеплювали»; «ми любили батьківщину так само, як і вони, і мужньо йшли в атаку; але тепер ми навчилися розуміти, навчилися раптом бачити. І ми побачили, що від їхнього світу нічого не залишилося. Несподівано ми опинилися в жахливій самотності – і мусили самі давати собі раду»

2.2. Пауль та інші другорядні образи в романі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”

"На західному фронті без змін" - це роман, який буквально пронизаний психологією персонажів, їхніми переживаннями та внутрішніми боротьбами в умовах жорстокості війни. Автор, Еріх Марія Ремарк, майстерно створює образи, які стають живими символами військового конфлікту і героїчної боротьби з його наслідками. Отже, розглянемо основних та другорядних персонажів роману і їхній вплив на зміст твору.

Пауль Боймер - це головний герой і наративний голос у романі. Він є символом молодого покоління, яке потрапило у війну та стикається з жорстокістю фронтових дій. Пауль описується як розумний, чутливий і здатний до співчуття юнак, який поступово перетворюється під впливом війни. Його психологічний розвиток відображає важливі теми роману, такі як втрата невинності та збиття моральних цінностей.

"Ми - молоді, молоді, ми ще не могли, ми ще не встигли жити життям... Наше молоде життя відірване і знищене, а ми - відірвані і знищені разом з ним."

Старший солдат і наставник для Пауля, Катчинський представляє досвід та мудрість фронту. Він є символом самозахисту та виживання в умовах війни. Катчинський також є образом солідарності та товариства серед воїнів, він допомагає іншим пережити війну і зберегти гуманність.

"Тут, на фронті, ми в кожному щоденному кроці знаходимося перед смертю, перед жахливою загрозою, та все ж ми живемо, ми дивимось на життя з повністю відкритими очима."

Мюллер - це друг Пауля і його товариш з фронту. Він є прикладом звичайного солдата, який стикається з військовими реаліями. Через Мюллера автор показує руйнівний вплив війни на звичайних людей.

"Він дивиться на життя з такою ж іронією, як і ми всі, але його очі розкривають правду про те, що ми переживаємо."

У романі "На західному фронті без змін" персонажі є живими образами психології війни, вони допомагають читачеві зрозуміти глибину та складність воєнного конфлікту. Кожен персонаж має свій власний психологічний портрет, який відображає його внутрішній світ та взаємодію з військовими подіями. Автор майстерно використовує психологізм і цитати для створення реалістичних та емоційно змістовних образів, які залишають глибокий слід у серцях читачів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

В цьому розділі було досліджено важливість психологізму в творі Е.М. Ремарка “На Західному фронті без змін”, його вплив на розкриття внутрішнього світу персонажів, їх почуттів та вчинків та передусім зв’язок між твором та автором роману.

Еріх Марія Ремарк вдало розкриває внутрішні конфлікти та страждання солдатів, показуючи їхні переживання, побоювання та пошуки сенсу в безглуздій реальності війни.

Психологізм у цьому творі виражається через детальне відтворення внутрішнього світу персонажів, їхніх внутрішніх боротьб, спогадів і стурбованості. Ремарку вдається відобразити військову реальність через призму психології, роблячи читача співчутливим до долі героїв та розуміючим їхні дії та реакції.

Психологічна глибина роману підкреслює актуальність твору протягом часу. Відтворюючи внутрішні механізми героїв, Ремарк показує загальнолюдські аспекти страждань і відчуження, які стають темами універсальними і для сучасності. Таким чином, психологізм у "На Західному фронті без змін" робить цей роман багатограним та глибоким відображенням внутрішнього світу людини під тиском війни.

Основна проблематика твору підкріплюється персонажами “Втраченого покоління”. На образах головних та другорядних персонажів, автор підкреслює вплив війни на людську особистість, неможливість існування після війни, її несправедливість та жорстокість.

ВИСНОВКИ

Зробивши дослідження художнього образу, варто підсумувати, що він є відтворенням людиною дійсності в її новій формі, що робить його невід'ємною частиною літературного твору. Художній образ є зв'язком між автором та читачем, він передає думки твору далі та залишає кожен мистецький твір актуальним на сьогоднішній день.

Відповідно до виду мистецтва, він має свій спосіб відтворення.

В своєму романі, Е.М.Ремарк майстерно використовує художній образ для передачі необхідної роману атмосфери, власних почуттів через образи головних та другорядних героїв, розкриваючи їхній внутрішній світ, їхній регрес від початку війни до її кінця, людяності та вимушеної на фронті жорстокості.

Водночас роман має важливий історичний контекст, що перегукується з реальним життям автора, та безпосередньо відображається у творі.

Роман “На Західному фронті без змін” безсумнівно залишатиметься актуальним твором ще для багатьох поколінь, оскільки він відображає сутність війни, її реалії та життя під час неї.

На превеликий жаль, обрана мною робота, була в першу чергу для самостійної рефлексії над твором в умовах війни в Україні. Поєднуючи всі досліджені факти та паралелі з реальним життям, можу впевнено заявити, що ця робота буде ще дуже довго відгукуватись більшості нашого суспільства.

RÉSUMÉ

Le travail a été fait par Molieva Daria de troisième année d'étude.

Dans l'ouvrage final, une analyse détaillée des images des personnages du roman "Sur le front occidental sans changements" du célèbre écrivain Erich Maria Remarque a été réalisée. L'œuvre raconte l'histoire de Paul Boymer et de ses sept amis qui se retrouvent au front pendant la Première Guerre mondiale.

Ce travail explore le concept d'image artistique, sa typologie et la relation entre l'œuvre et l'auteur.

L'ouvrage explore également le psychologisme utilisé dans les images des personnages, qui à leur tour aident l'auteur à reproduire une image réaliste du conflit militaire et du stress psychologique qu'il entraîne.

L'auteur utilise le psychologisme et les citations pour créer des images réalistes et émotionnellement significatives qui laissent une profonde marque dans le cœur des lecteurs. L'analyse des images des personnages du roman permet de mieux comprendre la profondeur et la complexité du conflit militaire et son impact sur la psychologie humaine.

Cette analyse détaillée permet de mieux apprécier la contribution littéraire d'Erich Maria Remarque et sa capacité à créer des images vives et convaincantes qui laissent les lecteurs réfléchir et changer.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арістотель. Поетика / пер. з старогрец. Борис Тен / за ред. Л. Д. Гоголев. Київ: Мистецтво, 1967. 130 с. Електронна бібліотека «Чтиво»
URL:https://chtyvo.org.ua/authors/Aristotle/Poetyka_vyd_1967/
2. Вдовиченко Л. Еріх Марія Ремарк. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник. У 2 т. Т.2: Л-Я / Під ред. Н. Михальської, Б. Щавурського .— Тернопіль: Богдан, 2006 – 864 с.
3. Гриценко В. С. Повертаючись до розмови про художній образ. Стаття перша. Гуманітарний часопис. 2012. № 4. С. 24–31.
4. Давиденко Г. Й. Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. вид. 3. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
5. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури : навч. посіб. – Київ: Академія, 2010. – 253 с.
6. Кодацька Л. Ф., Смілянська В. Л. Шевченківський словник. Том 1 / Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка Академії Наук УРСР. — Київ: Головна редакція УРЕ, 1976. — с. 416.
7. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — К: ВЦ «Академія», 2007. — 608 с.
10. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — К: ВЦ «Академія», 2007. — 624 с.
11. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
12. Марінеско В. Ю. Літературна біографія як жанрова модель: особливості еволюції, атрибутивні та модусні ознаки В. Ю. Марінеско. Наукові праці.
13. Орлова Т. Художній образ. Філософський енциклопедичний словник. В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ : Інститут

філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — с. 742.

14. Орлов О.П. Типологія і поетика художніх образів у прозі І.О. Буніна періоду еміграції: дис. ... канд. філол. наук: 24.06.2019/Дніпро — 2019. 231 с.

15. Ремарк Е. М. На Західному фронті без змін. Пер. з нім. Катерина Главацька.

Електронна бібліотека «Чтиво» URL:

https://chtyvo.org.ua/authors/Remark_Erikh/Na_zakhidnomu_fronti_bez_z_min/

16. Сірук В. Автобіографічний дискурс у просторі культурної ідентичності людини. Науковий альманах Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. *Studia methodologica*. No 39. 2014. – С. 237 – 239

17. Стахнюк Н. Щоденник письменника: аспекти дослідження. *Слово і Час*. No 7. — 2012. — С. 97-104.

18. Філософський енциклопедичний словник. В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. Київ: Абрис, 2002. — 742 с.

19. Черкашина Т. Ю. Українська автобіографічна повість ХХ століття: становлення основних жанрових ознак. Філологічні трактати, том 6. Луганськ: Луганський національний університет імені Т. Шевченка, 2014. No1

20. Van Kirk, Susan. CliffsNotes On Remarque's All Quiet on the Western Front (CliffsNotes on Literature) 1st Edition. Publisher: CliffsNotes, 2000; 104 pages

